

Základní škola a základní umělecká škola Žlutice, příspěvková organizace,
Poděbradova 307, 364 52, Žlutice,
IČO: 47701412
Telefon: ústředna- 353 393 243, mobil- 725 958 983,
ZUŠ: 607 006 574, kuchyně: 725 958 984, školní družina 725 958 985
e-mail: posta@zszlutice.cz , reditel@zszlutice.cz , zus@zszlutice.cz , ID schránky: dc2muuw
www.zszlutice.cz

Minimální preventivní program

Školní program proti šikaně

Číslo dokumentu:	05-07
Číslo jednací:	ZŠZUŠŽI/2018/02/7/ms
Vypracoval:	Mgr. Michaela Smylová, školní metodik prevence
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1.9. 2018

Minimální preventivní program

Školní rok: 2018-2019

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy	ZŠ a ZUŠ Žlutice
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Luděk Svoboda
Telefon na ředitele	353 393 243
E-mail na ředitele	reditel@zsazusz.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Michaela Smyslová		
Telefon	723 530 113		
E-mail	smyslova@zsazusz.cz		
Specializační studium	Ano		Ne
Realizátor vzdělávání	PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA PRO PRAHU 1, 2 A 4 Francouzská 56, 101 00 Praha 10; tel. 267 997 011 e-mail: poradna@ppppraha.cz ; www.ppppraha.cz ; IČO: 68407441 č. akreditace: 19414/2013-1-555		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Monika Volemanová		
Telefon	353 393 243		
E-mail	poradkyne@zszlutice.cz		
Specializační studium	<u>Ano</u>	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	UJEP Ústí nad Labem		

Jméno školního psychologa	
Telefon	
E-mail	

	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped. pracovníků
ZŠ – I. stupeň	7	170	7 + 4ŠD + (5 asistenti pedagoga)
ZŠ - II.stupeň	6	112	18 + 2 ŠK + 4 asistent.pedagoga
ZUŠ		160	10
Celkem na škole	13	282	35 pedagog. + 5 ŠD + (9 asist.ped.)

2. Stručná analýza situace

Naše škola se nachází ve městě Žlutice, obklopeném lesy a zemědělskou krajinou.

Její součástí je základní umělecká škola.

Škola je připravena poskytnout odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení, žákům s rizikovým chováním i žákům nadaným.

Školu také navštěvují děti ze sociálně znevýhodněného prostředí (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním zázemím, žáci ohrožení sociálně patologickými jevy nebo děti cizinců). Poměrně početnou skupinu tvoří žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysortografie a dysgrafie, v menší míře dyskalkulie), v třídních kolektivech se vyskytují i žáci s poruchami chování. Školu navštěvují i žáci dlouhodobě nemocní a zdravotně oslabení. Většina žáků při správném pedagogickém vedení, pravidelné domácí přípravě, dobrém rodinném zázemí, absolvuje základní školu bez závažných problémů, s výsledky adekvátními svému nadání.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody vyučování (frontální, skupinové, individuální). Velkou výhodou při vyučování je využití interaktivních tabulí, kdy na 1. stupni jsou ve všech třídách, na 2. stupni ve všech odborných učebnách.

Žákům je nabízeno velké množství volnočasových aktivit v podobě nepovinných předmětů a zájmových útvarů.

Pedagogický sbor školy prochází přirozenou generační obměnou a uskutečňuje i další kroky, které sledují zvýšení odborné a pedagogické způsobilosti učitelů, vychovatelů a asistentek pedagogů i stabilizaci sboru.

Žáci jsou systematicky vedeni k podílu na životě školy. Na druhém stupni jsou žáci zapojeni do projektu „Podporovatelé“, kdy dobrovolní zástupci jednotlivých tříd navzájem spolupracují a učí se řešit situace vyplývající z třídních a mezitřídních vztahů. Třídnické hodiny školy probíhají jednou měsíčně po smluveném termínu a účast na nich je žáky dobrovolná.

Škola jako celek je otevřena návrhům a konstruktivním připomínkám rodičů ve všech oblastech života školy. Využíváme různé formy třídních schůzek. Od společných přes individuální konzultace rodičů s učiteli až po konzultace, kterých se mohou účastnit i sami žáci. Rodiče získávají přehled o dění ve škole prostřednictvím internetových stránek školy nebo elektronického systému Edupage. Názory rodičů škola získává ze setkání s nimi nebo na jednáních Školní rady.

Výchovná poradkyně monitoruje ve spolupráci s třídními učiteli, zákonnými zástupci a dalšími vyučujícími vzdělávací problémy žáků, školní metodická prevence vytváří MPP školy a řeší s dotčenými pedagogy výchovné problémy žáků. Další konzultovanou stranou jsou pak pracovníci OSPOD, Člověk v tísni, Policie ČR ev. Středisko výchovné péče.

Škola se účastní projektu NTB – Nenech to být a k řešení problémů využívá program IVÝP jako nástroj pro partnerskou komunikaci jak se žákem, tak jeho zákonným zástupcem.

V současné době se škola v oblasti primární prevence potýká s problémy typu: nedodržování školního řádu v oblastech přípravy na vyučování, záškoláctví a vulgární agrese.

Zmapování vnitřních zdrojů

- a) třídní schůzky – buď společné nebo formou konzultací
- b) konzultační hodiny výchovného poradce a školního metodika prevence
- c) Podporovatelé
- d) třídnické hodiny
- e) celoškolní akce – den otevřených dveří
 - zahraniční jazykové pobyty
 - průběžné zapojování dětí v olympiádách a vědomostních soutěžích
 - projektové dny
 - Vánoční akademie
- f) vzdělávání pedagogů zaměřené na práci s třídním kolektivem
- g) vzdělávání ŠMP
- h) schránky důvěry

Zmapování vnějších zdrojů:

- a) Policie ČR – programy pro žáky 1. stupně o bezpečném pohybu v běžném životě, pro žáky 2. stupně o právní odpovědnosti mládeže
- b) školení pro pedagogy ve spolupráci s NIDV Karlovy Vary z nabídky vzdělávání pro učitele
- c) další aktivity dle aktuální nabídky metodika prevence PPP Karlovy Vary Mgr. Martiny Fialové
- d) aktivity dle nabídky Ing. Evy Cíchové, Krajského školského koordinátora prevence
- e) aktivity v oblasti prevence spoluprací s organizací OS Světlo Kadaň
- f) besedy a aktivity MP Education
- g) konference Bezpečně internetem 2018
- h) zapojení v projektu NTB

Seznam literatury v knihovně ŠMP

<i>titul</i>	<i>autor</i>
Poruchy pozornosti a hyperaktivity	Alison Munden

Jak předcházet nekázní	Stanislav Bendl
Bolest šikanování	Michal Kolář
Pedagogická diagnostika a IVP	Olga Zelinková
Hodnocení v současné škole	Jan Slavík
Jak získat a neztratit autoritu	Alena Vališová
Sociální příčiny poruch chování	Jaroslav Štípek
Nejčastější poruchy chování u dětí	Alan Train
Vedení třídních schůzek	Robert Čapek

3. Stanovení cílů MPP

Cíl 1:	Seminář: PaedDr. Zdeněk Martínek – Školní šikana a její řešení
Ukazatelé dosažení cíle:	Schopnost diagnostikovat a řešit jakékoli projevy šikany v počátečním i pokročilém stadiu.
Zdůvodnění cíle:	Připravenost na možné výskyty.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Pravidelné prohlubování kvalifikace ŠMP.
Cíl 2:	Nabídnout žákům volnočasové aktivity
Ukazatelé dosažení cíle:	Naplněnost kroužků a nepovinných předmětů nabízených školou
Zdůvodnění cíle:	Naučit žáky efektivně nakládat s volným časem a uvědomovat si, že každá smysluplná aktivita má výsledky.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Uvědomování si podstaty svého já, navázání vztahů mezi žáky z různých tříd.
Cíl 3:	Účast na konferenci Internetem bezpečně
Ukazatelé dosažení cíle:	Absolvování ŠMP
Zdůvodnění cíle:	Informování odborníků o aktuálních kybernetických hrozbách. Rady, jak se bezpečně pohybovat v kybernetickém prostředí.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Prohlubování kvalifikace ŠMP.
Cíl 4 :	Pravidelné schůzky a akce Podporovatelů
Ukazatele dosažení cíle:	Zapojení a účast žáků v projektu
Zdůvodnění cíle:	Vytváření klima školy napříč třídami.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	
Cíl 5:	Omezení verbální agrese, fyzických útoků mezi žáky
Ukazatelé dosažení cíle:	Pozorování, zápisy a záznamy z IVýp a pedagogických rad, evidence kázeňských opatření.
Zdůvodnění cíle:	Tato riziková chování jsou součástí preventivního programu školy.

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytváření postojů a podpora vzniku vyrovnané osobnosti odolné vůči stresům, se schopností vyrovnat se s náročnějšími životními situacemi, udržení a zlepšení klimatu ve třídách a škole
Cíl 6:	Informovat žáky o protidrogové prevenci a právní odpovědnosti nezákonného jednání
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, kteří absolvovali besedu
Zdůvodnění cíle:	Zvyšování právního vědomí žáků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvyšování odolnosti dětí před patologickými jevy, uvědomění si důležitosti vlastního rozhodování
Cíl 7:	Spolupráce s organizací Světlo Kadaň
Ukazatele dosažení cíle:	Zlešení vztahů ve třídě, orientování se ve světě dospělých, schopnost odolat nástrahám v podobě závislostního chování, mít povědomí o právní stránce rizikového chování
Zdůvodnění cíle:	
Návaznost na dlouhodobé cíle:	
Cíl 8:	Zvýšit informovanost rodičů v dané problematice pomocí nabídek akcí v rámci Karlovarského kraje
Ukazatelé dosažení cíle:	Signály ze strany rodičů o schopnosti řešit a orientovat se v problémové oblasti.
Zdůvodnění cíle:	Zvyšování účinnosti prevence, kdy za pomoci rodičů můžeme pozitivně ovlivnit efektivitu preventivních aktivit ve škole.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cílem je informovat rodiče, jak být svému dítěti v těchto krizových situacích oporou. Podpořit komunikaci mezi rodičem, dítětem a školou v otázkách rizikového chování.
Cíl 9:	Pokračovat ve do spolupráci s organizací „Svět záchranářů“
Ukazatele dosažení cíle:	Realizované projekty a besedy s organizací.
Zdůvodnění cíle:	Ukázat a poradit žákům, jak se zachovat v různých krizových situacích.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Připravit žáky na možné krizové situace (nehoda, první pomoc, dopravní výchova, požár, trestná činnost), ukázat jim potřebu pomoci druhým.
Cíl 10:	Pokračovat ve spolupráci s organizací Haus am Knock
Ukazatele dosažení cíle:	Realizovaný pobyt žáků
Zdůvodnění cíle:	Ukázat a poradit žákům jak si zachovat zdravý životní styl, jak se správně stravovat a tím posilovat imunitu a zdravý,
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vhodné využívání pohybových volnočasových aktivit, tím docílit zdravému životnímu stylu
Cíl 11:	Seminář MP Education – z oblasti sexuální výchovy
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků absolvujících přednášku
Zdůvodnění cíle:	Připravit teoreticky žáky na nesnáze začínajícího sexuálního života
Návaznost na dlouhodobé cíle:	

Cíl 12:	Seminář MP Education – z oblasti virtuálního světa
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků absolvujících přednášku
Zdůvodnění cíle:	Seznámit žáky a pomoci jim orientovat se ve světě virtuálních „přátel“
Návaznost na dlouhodobé cíle:	
Cíl 13:	Spolupráce s Policií ČR – Ajaxův zápisník
Ukazatele dosažení cíle:	- Zapojení se do projektu Ajax (3. ročník)
Zdůvodnění cíle:	Seznámení žáků s nebezpečnými situacemi a vlivy
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvýšit připravenost žáků na nebezpečné situace a vlivy

4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	ŠIKANA A JEJÍ ŘEŠENÍ
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	PAEDR. ZDENĚK MARTÍNEK
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	8
Termín konání	Říjen 2018

Název a odborné zaměření vzdělávání	KONFERENCE „BEZPEČNÝ INTERNET“
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	BEZPEČNÝ INTERNET – ROMAN KOHOUT
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	8
Termín konání	říjen 2018

Název a odborné zaměření vzdělávání	Další školení dle nabídky NIDV, ev. dalších organizací
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	
Počet proškolených pedagogů	
Počet hodin	
Termín konání	

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání "Naše škola"

Roč.	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
1.	<u>Prvouka</u>	<i>Místo, kde žijeme</i> <i>Lidé kolem nás</i> <i>Člověk a jeho zdraví</i>	<i>Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Bezpečná cesta do školy.</i> <i>Pravidla slušného chování</i> <i>Osobní bezpečí, šikana, týrání. Situace hromadného ohrožení</i>	<i>Dle TČP</i>	<i>Šmidmajerová</i>
2.	<u>Prvouka</u>	<i>Lidé kolem nás</i> <i>Člověk a jeho zdraví</i>	<i>Pravidla slušného chování, ohleduplnost, vlastnosti lidí Denní režim - péče o zdraví, zdravá výživa, pitný režim Osobní bezpečí, šikana, týrání. Situace hromadného ohrožení</i>	<i>Dle TČP</i>	<i>Košnářová</i>
3.	<u>Člověk a jeho svět</u>	<i>Lidé kolem nás</i> <i>Člověk a jeho zdraví</i>	<i>Postavení jedince v rodině, život a funkce rodiny. Soužití lidí, vlastnosti lidí, chování lidí, respektování lidských odlišností.</i> <i>Právo a spravedlnost. Práva a povinnosti žáků školy. Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, Návykové látky a zdraví. Osobní bezpečí. Situace hromadného ohrožení</i>	<i>Dle TČP</i>	<i>Smyslová</i>
4.	<u>Člověk a jeho svět</u>	<i>Lidé kolem nás</i> <i>Člověk a jeho zdraví</i>	<i>Pravidla chování ve škole i mimo školu. Pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům. Základní lidská práva a práva dítěte.</i> <i>Chování v rizikovém prostředí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, obrana před týráním, šikanou, sexuálním zneužíváním, brutalitou a jinými formami násilí. Služby odborné pomoci - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku.</i>	<i>Dle TČP</i>	<i>Krynesová Zemanová</i>

			<i>Návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.</i>		
5.	<u>Člověk a jeho svět</u>	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví	<i>Právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot. Péče o zdraví - zdravý životní styl - správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravy, vhodná skladba stravy a pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV a AIDS), prevence nemocí a úrazů. Základy poskytování první pomoci při drobných poraněních. Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality. Nástrahy a ohrožení zdraví člověka. Stres a jeho rizika. Reklamní vlivy. Plánování a rozvržení vlastního času Chování v krizových situacích - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (a příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém.</i>	Dle TČP	Setničková Pospíchalová
6.	<u>Výchova k občanství</u> <u>Výchova ke zdraví</u>	Člověk ve společnosti Stát a právo Vztahy mezi lidmi a formy soužití Zdravý způsob života a péče o zdraví	<i>život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vzdělání pro život lidská práva - základní práva dítěte, jejich ochrana; úprava práv dětí v dokumentech; poškozování práv dětí, šikana, diskriminace vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</i>	Dle TČP	Janoušková

		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	<p>- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií,</p> <p>- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>		
		Osobnostní a sociální rozvoj	<p>sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání)</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>		
7.	<u>Výchova k občanství</u>	Člověk, stát a právo	<p>lidská práva - základní lidská práva, jejich ochrana; úprava lidských práv v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	Dle TČP	Janouškovcová
		Člověk ve společnosti	<p>lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p>		
		Vztahy mezi lidmi a formy soužití	<p>- vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>- zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>		
	<u>Výchova ke zdraví</u>	Zdravý způsob života a péče o zdraví	<p>- význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli;</p> <p>význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.</p> <p>- adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.</p> <p>- ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou,</p>		

		<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p>	<p>- ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy –prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p> <p>- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p>- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>- auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnutí problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>- psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech</p>		
--	--	---	--	--	--

8.	<u>Výchova k občanství</u>	Člověk jako jedinec	<p>- podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>- vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>- osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	Dle TČP	Janouškovcová
9.	<u>Výchova k občanství</u>	Člověk, stát a právo	<p>- právní řád české republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>- protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>- právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	Dle TČP	Janouškovcová Kuchtová

Rámcový časový harmonogram akcí:

září:

- EKO Černošín (6. ročník)

říjen:

- Kam po škole (burza škol)
- exkurze Úřad práce Karlovy Vary
- zahájení výstavy Památníku Tereziín
- Svět bez ohně KV
- Teorie cyklisty KV

listopad

- dopravní výchova – 1.stupeň

prosinec:

- Porcelánka KV – exkurze
- Třídní projekt – Tradice, zvyky Vánoc – 1.stupeň
- olympiáda ČJ - ŠK

únor:

- divadelní představení 1.st. KD Žlutice
- recitační přehlídka
- okresní kolo olympiády ČJ

březen:

- vynášení Moreny
- Svět rizik - záchranný kruh KV
- Noc s Andersenem

duben:

- Den Země

květen:

- ŠvP Dokážu to
- exkurze Bečov + botan. zahrada
- Průkaz cyklisty – KV
- Svět bezpečí - KV
- Výchovný koncert 2.stupeň

červen:

- třídní výlety – 1. stupeň
- turistický pobyt – 2. stupeň

Specifická prevence

Název programu	Svět záchranářů – Svět bezpečí
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika programu	Program pod taktovkou profesionálních záchranářů se žáci seznámí se zásadami první pomoci.
Realizátor	Záchranný kruh
Cílová skupina	3. ročník
Počet žáků v programu	26
Počet hodin programu	3 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 9
Ukazatele úspěšnosti	Beseda v rámci TH
Termín	Listopad 2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Smyslová

Název programu	Svět záchranářů – Mimořádné události
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika programu	Povodně, havárie, velké požáry, bouře a další. Zážitekový program seznámí žáky a studenty nejen s jednotlivými typy mimořádných událostí, ale hlavně jim v praxi ukáže, jak se správně chovat, jak se na mimořádnou událost připravit a co dělat, pokud nastane.
Realizátor	Záchranný kruh
Cílová skupina	7. ročník
Počet žáků v programu	26
Počet hodin programu	3 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 9
Ukazatele úspěšnosti	Beseda v rámci TH
Termín	Září 2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Eva Svobodová

Název programu	Svět záchranářů – Svět rizik
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika programu	Děti se v rámci programu naučí rozpoznávat jednotlivá rizika, rizikové situace, ale hlavně se naučí s těmito riziky vypořádat. Program trvá zhruba 3 hodiny a je veden lektory z řad záchranářů.
Realizátor	Záchranný kruh

Cílová skupina	2. ročník
Počet žáků v programu	29
Počet hodin programu	3 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 9
Ukazatele úspěšnosti	Beseda v rámci TH
Termín	Květen 2019
Zodpovědná osoba	Eva Košnářová

Název programu	Svět záchranářů – Průkaz cyklisty
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika programu	Praktické vzdělávání dopravní výchovy na jednom z nejmodernějších dopravních hřištích v České republice.
Realizátor	Záchranný kruh
Cílová skupina	4. ročník
Počet žáků v programu	36
Počet hodin programu	3 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 9
Ukazatele úspěšnosti	Beseda v rámci TH
Termín	květen 2019
Zodpovědná osoba	Zemanová; Krynesová

Název programu	Svět záchranářů – Svět ohně
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika programu	Rizika požárů včetně správného chování při požáru. Volání na tísňovou linku.
Realizátor	Záchranný kruh
Cílová skupina	5. ročník
Počet žáků v programu	45
Počet hodin programu	3 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 9
Ukazatele úspěšnosti	Beseda v rámci TH

Termín	Leden 2019; květen 2019
Zodpovědná osoba	Setničková, Pospíchalová

Název programu	Svět záchranářů – Svět zdraví
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika programu	Tři kroky pro život, resuscitace, ošetření poranění, volání na tísňovou linku a další - to je program Svět zdraví, nabitý do poslední minuty z celkové délky 3 hodiny.
Realizátor	Záchranný kruh
Cílová skupina	6. ročník
Počet žáků v programu	32
Počet hodin programu	3 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 9
Ukazatele úspěšnosti	Beseda v rámci TH
Termín	Říjen 2018
Zodpovědná osoba	Pšenáková, Ertl

Název programu	Ajaxův zápisník
Typ programu	Bloky se zástupcem PČR
Stručná charakteristika programu	Světlem bezpečí a mimořádnými událostmi
Realizátor	PČR
Cílová skupina	3. ročník
Počet žáků v programu	26
Počet hodin programu	8
Návaznost programu na cíle MPP	Cíl č. 13
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	šk. rok 2018/19
Zodpovědná osoba	Smyslová

Název programu	Jsi on-line I.
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Výhody x nevýhody nových technologií s ohledem na vývoj dítěte a jeho zkušenosti <ul style="list-style-type: none"> • " sociální sítě - nebezpečí virtuálního světa a "marketingových lákadel" • způsob získávání informací v online prostoru, online hry

	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní rizika v souvislosti s nadměrným používáním informační techniky
Realizátor	MP Education
Cílová skupina	5. třídy
Počet žáků v programu	43
Počet hodin programu	45 min.
Návaznost programu na cíle MPP	Viz. Cíl č.12
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	Šk. rok 2018-19
Název programu	Jsi on-line II.
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Vliv nových informačních technologií na sociální vztahy - plusy a mínusy <ul style="list-style-type: none"> • konfrontace minulosti a současnosti • rizika sociálních sítí (kyberšikana, kyberstalking, sexting...) • zkusme to jinak...
Realizátor	MP Education
Cílová skupina	6.a 7. třídy
Počet žáků v programu	57
Počet hodin programu	45 min.
Návaznost programu na cíle MPP	Viz. Cíl č.12
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	Šk. rok 2018/19
Název programu	Já a moje já II.
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika program	rozvoj psychiky, sociální změny rodina a pocity - jak vycházet s rodiči, hledání svobody, pravidla experimenty a riskování, vzhled, plachost, zásady přátelů a jejich vliv, rizika, sexualita - kdo je dospělý finanční zodpovědnost, environmentální výchova
Realizátor	MP Education
Cílová skupina	Žáci 8. a 9. roč.
Počet žáků v programu	55
Počet hodin programu	45 min.
Návaznost programu na cíle MPP	Viz. Cíl č.11
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	Šk. rok 2018/19

Název programu	Bloky primární prevence – Světlo Kadaň
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika program	Právní vědomí napříč typy rizikového chování. Zaměřeno na vlastní odpovědnost za své jednání, informace o trestní odpovědnosti a rizicích okolního světa, předání informací o právech a povinnostech v běžném životě, souvislost mezi přáním, potřebou a právem, seznámení se se základními lidskými právy
Realizátor	Světlo Kadaň
Cílová skupina	9. ročník
Počet žáků v programu	34
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Viz. Cíl. č. 7
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	Šk. rok 2018/19
Zodpovědná osoba	Mgr. M. Smyslová
Název programu	Bloky prim prevence OS Kadaň
Typ programu	Workshop
Stručná charakteristika program	Rasismus a xenofobie Program, který ukládá ctít každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, mateřský jazyk, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení.
Realizátor	OS Kadaň
Cílová skupina	8. roč.
Počet žáků v programu	21
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Viz. Cíl. č. 7
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	Šk. rok 2018/19
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Smyslová

c) Rodiče

Název programu	Vánoční akademie
Stručná charakteristika programu	Odpolední vystoupení žáků školy v KD
Realizátor	ZŠ a ZUŠ Žlutice
Počet hodin programu	3
Termín konání	Prosinec 2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Luděk Svoboda
Název programu	Den otevřených dveří
Stručná charakteristika programu	Rodiče mohou do školy přijít v době vyučování, podívat se do hodin, vidět děti o přestávkách
Realizátor	
Počet hodin programu	4
Termín konání	Šk. rok 2018/19
Zodpovědná osoba	Mgr. Luděk Svoboda
Název programu	Informace o pravidelných seminářích
Stručná charakteristika programu	Pravidelně rodiče prostřednictvím EŽK informovat o seminářích v Karlovarském kraji týkající se prevnetivních aktivit rizikového chování
Realizátor	
Počet hodin programu	
Termín konání	Průběžně
Zodpovědná osoba	Mgr. Michaela Smyslová

5. Evaluace (2017-18)

A) Kvalitativní hodnocení

Plnění cílů MPP je posuzováno na základě:

- zpráv od pedagogů na pedagogických radách i mimo ně
- akcí, které děti navštívily (k prevenci)
- počtu provinění proti školnímu řádu, které je nutno řešit s rodiči případně s kurátory (zápisy z výchovných komisí, záznamy ŠMP a VP)
- rozhovoru se žáky a jejich pohledu

Prioritní úkoly:

- zajistit pedagogům školení a informace, kdy dojde ke zkvalitnění a zefektivnění TH, navázat na předešlé školení, kdy učitelé kladně hodnotili část s praktickým nácvikem řešení problémových situací
- vytvořit si tým učitelů – sjednotit je v názorech na způsob řešení problémů v oblasti prevence
- některé programy preventivního zaměření financovat z grantů a dotací
- pokračovat ve spolupráci s Policií ČR, OS Světlo Kadaň, Záchranný kruh a dalšími organizacemi poskytující programy z oblasti prevence
- zapojení rodičů do oblasti prevence, nejen řešit již vzniklé problémy

- výše uvedené prioritní úkoly pokračují i v dalším školní roce

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCH	
Počet vzdělávacích aktivit	3
Počet celkově proškolených pedagogů	27
Počet hodin	24

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCH	2	2	10

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků (kteří absolvovali program)	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	2	55	8
Interaktivní seminář	4	60	8

Beseda	4	124	4
Komponovaný pořad	1	60	2
Pobytová akce	1	60	40
Workshop	6	191	18
Celkem	18	550	80

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní klub	10	150
Školní kroužky – kroužky ŠD	11	450
Víkendové akce školy	3	130
Prázdninové akce školy	0	0
Jiné		

Síť organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc, internetové odkazy a poradny

Centrum primární prevence - drogy

+420 353 565 335 Čankovská 7, 36001 Karlovy Vary

K - Centrum pro drogově závislé

+420 353 222 742 Krále Jiřího 38, 36001 Karlovy Vary

Linka bezpečí dětí a mládeže

800 155 555

Linka důvěry

+420 353 588 080 Karlovy Vary

Národní linka prevence AIDS

+420 800 144 444

o.s. Útočiště

+420 352 667 227 Brněnská 486, 356 01 Sokolov

Protialkoholní a protitoxikomanická poradna - Strnadová Jana

+420 353 230 879 Myslbečova 4, 36001 Karlovy Vary

Internetové odkazy a poradny:

www.adiktologie.cz

www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)

www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)

www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)

www.detskaprava.cz

www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)

www.drogovaporadna.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.modralinka.cz

www.nasedite.cz

www.odrogách.cz

www.koordona.cz (koalice neziskových organizací proti domácímu násilí)

www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)

www.podaneruce.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.prestantekourit.cz

www.sikana.cz

www.spondea.cz (krizové centrum)

Školní program proti šikaně

I. Cíl programu

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, sami se podílí na budování přátelských vztahů, podporují spolupráci jak mezi žáky, tak učiteli a kde k nežádoucímu chování zaujímají odmítavý postoj.

Základem prevence proti šikaně a násilí je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli, a to zejména:

- **podpora solidarity a tolerance**
- **podpora vědomí sounáležitosti**
- **vytváření podmínek pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy**
- **rozvoj spolupráce mezi dětmi a jejich vzájemného respektu**
- **rozvíjení jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince**

II. Odpovědnost školy:

Škola má ze zákona jednoznačnou odpovědnost za vytváření a udržování bezpečného prostředí, za ochranu žáků a jejich zdraví a za předcházení vzniku jakýchkoli forem rizikového chování na škole, tedy i šikany. Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Ředitel školy má zároveň odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro své zaměstnance, tedy také za prevenci šikany zaměřené na učitele (1 § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 101 a § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Z hlediska trestního zákona může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění (dále jen trestných činů)

- **vydírání (§ 235),**
- **omezování osobní svobody (§ 213),**
- **útisku (§ 237),**
- **ublížení na zdraví (§ 221-224)**
- **loupeže (§ 234),**
- **násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (zvláště § 197a),**
- **poškození cizí věci (§ 257),**
- **znásilnění (§ 241),**
- **kuplířství (§ 204) apod.**

Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřežehnutí trestného činu (§168, 167 trestního zákona).

Odpovědnost za plnění programu

- na tvorbě i realizaci programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci
- koordinace programu je v kompetenci ŠMP
- za realizaci a hodnocení je odpovědný ředitel školy

1. Metodik prevence

Metodik prevence vytváří Program proti šikanování, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě odhalení šikanování navrhuje opatření, svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP. Spolupracuje se specializovanými institucemi a organizacemi, zejména s metodikem prevence v PPP. Předává informace týkající se diagnostiky a řešení šikany. Zajistí doplňování školní knihovny o literaturu z oblasti problematiky násilného chování a šikanování.

2. Výchovný poradce

Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s metodikem prevence.

3. Třídní učitelé

- mapuje klima třídy, zachycuje varovné signály
- spolu s žáky vytváří pravidla třídy, vytváří bezpečné prostředí
- podporuje rozvoj sociálních vztahů žáků, pracuje s třídním kolektivem
- je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.

4. Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky žáky a studenty k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka. Všichni pedagogičtí pracovníci by měli vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce. Důležité aktivity školy nelze spojovat jen s určitým vyučovacím předmětem nebo skupinou předmětů. Vztahy a chování pedagogických i nepedagogických pracovníků vůči sobě a vůči žákům ovlivňují chování žáků.

4. Ředitel školy

Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod. Je odpovědný za systémové aktivity školy v oblasti prevence šikanování a násilí. Vychází přitom z komplexního pojetí preventivní strategie, která je ve smyslu Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20 006/2007-51 součástí Minimálního preventivního programu školy.

Zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Zajistí v souladu s pracovním řádem dohled pedagogických pracovníků nad žáky zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami a mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Zajistí dozor především v prostorách, kde k šikanování již došlo nebo kde by k němu mohlo docházet. Za zvláště nebezpečnou je třeba považovat tendenci podceňovat počáteční projevy šikanování.

III. Krizový plán

V případě, že k šikanování ve škole dojde, jsou rozpracovány dva typy scénářů:

1. První zahrnuje situace, kdy škola zvládne situaci řešit vlastními silami. Do této skupiny patří postupy pro počáteční stádia šikanování a rámcový třídní program pro řešení zárodečného stádia šikanování.
2. Druhý zahrnuje situace, kdy škola potřebuje pomoc z venku a je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a policií. Sem patří řešení případů pokročilé a nestandardní šikany, např. výbuchu skupinového násilí vůči oběti.

III.1. Postup vyšetřování v případě, že jde o počáteční stádia šikanování

– škola vyřeší situaci vlastními silami

a) Postup při odhalení šikany / podezření na šikanu:

1) Informovat třídního učitele, výchovného poradce, ŠMP, školního psychologa

2) Domluvit se společně na dalších krocích-každý případ je specifický a musí být zváženy všechny okolnosti případu, **nutná ochrana informací!** (ŠMP, výchovný poradce, TU, školní psycholog) **!!!! (vyvarovat se „rychlému“ a nepromyšlenému řešení - toto jednání by mohlo ublížit) !!!!**

3) Zjistit vše potřebné o dané situaci, zorientovat se, určit stádium šikany (ŠMP, výchovný poradce, TU, školní psycholog), **u závažných případů přizvat odborníky ze SVP, PPP, event. předat Policii ČR**

Postup vyšetřování:

1) Rozhovor s obětí - v soukromí (ne před třídou ani nikým z žáků!!!) - ujistit oběť o bezpečí, ochraně informací a vyřešení situace - provede TU / ŠMP / VP / školní psycholog - nechat oběť mluvit, pak pokládat otevřené otázky, vše zapsat

2) Nalezení svědků - kdo na šikanu upozornil; spolužák kamarád;

- učitelé - rozhovory - individuálně, ujistit o ochraně informací, zajištění bezpečí - nejprve nechat svědky otevřeně o situaci promluvit, pak se teprve doptávat, vše písemně zaznamenávat

- **př. otázek:** Kdo je obětí a kdo agresorem? Kolik jich je? Kdo je iniciátorem? Kdo je aktivním účastníkem? Co, kdy a kde dělali agresori obětem? Jak dlouho to trvá? ... (TU, ŠMP, VP)

3) Rozhovor s agresorem - u rozhovoru musí být minimálně **2 dospělí !**

- agresor by neměl tušit, že se něco vyšetřuje = zaskočit ho, nedopřát mu čas na přípravu výmluvy!!

- agresor nesmí zjistit, co nám kdo řekl!!!

- rozhovor - nechat agresora souvisle povídat (zaplete se do vlastní lži), vyžadovat vysvětlení rozporů v jeho monologu, sledovat verbální i neverbální projevy, tón hlasu... - pokud je agresorů více, mluvit s každým zvlášť, neumožnit domluvu na výpovědi, najít nejslabšího a toho „přitlačit ke zdi“ !!!!!

Pouze při obtížném vyšetřování lze konfrontovat svědky nebo agresory.!!!!!!

4) Schůzka vedení školy, ŠMP, VP, TU, školního psychologa - případ projednat, rozhodnout o opatřeních (ve vztahu k oběti, agresorovi, třídě)

5) Schůzka s rodiči agresorů - seznámit je s navrženými opatřeními, požádat o spolupráci - o průběhu sepsat zápis = podepíší všichni zúčastnění včetně rodičů!

6) Pozvat do školy rodiče oběti - ne ve stejnou dobu jako rodiče agresora! - stanovit opatření a další kroky - o průběhu sepsat zápis = podepíší všichni zúčastnění

7) TU vše projedná s třídou, informuje žáky o potrestání viníků, ujistí třídu, že takové chování je nepřijatelné! Rodiče žáků informuje o tom, že se ve třídě vyskytl tento problém a že je již vyřešen.

b) Postup v případě, že šikanování oznámí rodiče,

pracuje TU nebo ŠMP obdobně podle výše uvedených pravidel. Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy, ŠMP, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Při řešení by se škola měla vyvarovat těchto nevhodných postupů:

- přehlížení, bagatelizace agresivního nebo násilného chování
- odkazování na to, aby si oběť svoji situaci řešila sama, „postavila se jí“
- nucení žáků, aby veřejně řekli, co viděli nebo se veřejně ihned na místě omlouvali
- vedení rozhovoru s žákem o situaci před ostatními žáky, vedení rozhovorů žáků zapojených do šikany společně
- nedostatečného vyhodnocení závažnosti problému a z toho plynoucí volby neadekvátních postupů nebo nepřiměřeného trestu
- emotivního řešení problému (k řešení problému je třeba přistupovat věcně)
- agresivního řešení problému (např. násilím)
- příliš autoritativního řešení (např. zastrašováním nebo vyhrožováním), což může vést spíše ke zhoršení situace, případně ke skrytějším formám šikany, nebo i k jinému rizikovému jednání
- předjímání recidivy útočnicka
- řešení i méně závažného rizikového chování v součinnosti s policií (zbytečná kriminalizace útočnicka)
- automatického obviňování oběti (sekundární viktimizace)
- vyhýbání se problematickým aktivitám jako zdrojům budoucí šikany

III.2. Postup vyšetřování v případě, že jde o projev pokročilé a nestandardní šikany – škola požádá o pomoc odborníky zvenku

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR. Dále oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, zahájí ředitel školy spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy s dalšími institucemi a orgány.

Zejména:

1. v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry;
2. v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie;
3. v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence;
4. případně s nestátními neziskovými organizacemi specializujícími se na prevenci a řešení šikany.

IV. Následná výchovná opatření

1. Dále pracovat s agresorem

- jeho náhled na vlastní chování,
- motivy jednání,
- rodinné prostředí,
- v případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

2. Potrestání agresorů:

- napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy (podle míry a závažnosti provinění) – stanoveno školním řádem
- snížení známky z chování – stanoveno školním řádem

3. Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s těmi, kteří přihlíželi, ale nezasáhli.

4. V mimořádných případech lze užít další opatření:

- převedení do jiné třídy,
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče,
- ředitel školy doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu,
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

V. Aktivity školy v prevenci proti šikaně

- projekty zaměřené na prevenci nežádoucích jevů,
- prostřednictvím školních „podporovatelů“,
- prostřednictvím práce třídních vyučujících s kolektivy tříd (třídnické hodiny, třídní schůzky s rodiči),
- prostřednictvím školní výuky ve všech předmětech – výsadní postavení mají hodiny Výchovy ke zdraví a Občanské výchovy,
- prostřednictvím projektových dnů,
- prostřednictvím tematických besed,
- nabídka zájmových kroužků.

Ve všech těchto aktivitách je u žáků podporována solidarita a tolerance, rozvoj pozitivních mezilidských vztahů, vzájemný respekt, dodržování zásad slušného chování, důraz na právní odpovědnosti jedince, uplatňování pomoci a spolupráce mezi žáky a jsou vytvářeny podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit.

Prevence ve třídnických hodinách

Třídní učitelé se zaměřují na činnosti posilující budování pozitivních vztahů mezi žáky navzájem a mezi učiteli a žáky, např. třídní výlety, exkurze, společné zapojování se do školních akcí (sportovní soutěže, Mikulášská nadílka, Masopust...atd.), snaží se vytvářet ve své třídě příjemné a bezpečné klima, při TH realizuje sociohry, všímá si postavení jednotlivců ve třídě.

Prevence ve výuce

Všichni učitelé vnímají nutnost vytvoření bezpečného prostředí. Podle možnosti svého předmětu zařazují prvky o bezpečném chování, rozvoj pozitivních vztahů do svých předmětů.

- umožňují rozvoj vzájemné spolupráce,
- umožňují práci žáků ve skupinách, v komunikujícím kruhu,
- snaží se vyhýbat technikám a metodám, které vytvářejí napětí mezi žáky – např. ironizování, zesměšňování, nenaplněné hrozby (když nepřestaneš vyrušovat, dám ti poznámku apod.), vytváření stresového prostředí, nehlášené písemné práce apod.,
- pilířem prevence jsou především výchova ke zdraví, výchova k občanství, tělesná výchova, výtvarná výchova, český jazyk, dějepis atd.

Prevence ve školním životě mimo vyučovací hodiny (jedná se o prevenci během přestávek):

- zvýšené a důsledné dohledy na rizikových místech (záchody, chodby, šatny)
- posílené dohledy na mimoškolních akcích

Program nabývá účinnosti 1.9.2018

Vypracovala: Mgr. Michaela Smyslová, školní metodik prevence

Ředitel školy: Mgr. Luděk Svoboda